

Referat af Amnesty Internationals landsmøde den 29. april 2023, online via Zoom

1. Velkomst og valg af dirigent, referent, særligt udvalg m.v.

Bestyrelsens leder Solveig Nisbeth Henriksen og generalsekretær Vibe Klarup bød velkommen til mødet. Solveig fortalte, at man hellere ville have mødtes fysisk. Økonomien tillod det ikke i år, men Solveig inviterede landsmødedeltagerne til at deltage i en proces om, hvordan kommende landsmøder skal se ud.

Claus Høxbro blev valgt som dirigent og konstaterede, at mødet var lovligt indkaldt, jf. vedtægterne § 5, stk. 1. Erik Jenrich Sørensen fra sekretariatet blev valgt som referent.

Landsmødets særlige udvalg blev valgt med følgende medlemmer: Farah Sabouri, Frederikke Borglund og Nina Glejtrup.

Hans Hüttel blev valgt som Election officer (valgansvarlig) og fortalte, at han efter læsning af baggrundsdokumenter mente, at det valgte valgsystem, Assembly Voting, var velegnet til formålet.

2. Gennemgang af regler for bestyrelsesvalg og FØU-valg, samt informationer om valgholdelse

Dirigenten gennemgik diverse regler og praktiske oplysninger samt gennemgik programmet.

3. Bestyrelsens organisatoriske beretning

Bestyrelsesleder Solveig Nisbeth Henriksen præsenterede bestyrelsens organisatoriske beretning.

Amnesty er gået aktivt ind i kampen for iranernes basale frihedsrettigheder. Vi har i dansk afdeling sammen med en lang række organisationer og enkelt-aktivister:

- afleveret flere end 33.000 underskrifter til den iranske ambassade
- arrangeret demonstrationer, fakkeltog,
- haft møde med udenrigsministeren
- arrangeret en danseevent

Vores internationale kolleger har fået helt afgørende dokumentation af krænkelserne ud af Iran.

Den største indsats i årets løb har centreret sig omkring Ukraine, og vi har stået stærkt i medierne. Dansk afdeling står for størstedelen finansieringen af Amnestys dokumentationsarbejde i Ukraine.

Amnestys kontor i Rusland er nu lukket ned, men Amnesty har udgivet over 30 rapporter og *briefs* om Ruslands krigsforbrydelser og brud på menneskerettighederne.

Den 4. august udgav Amnesty en pressemeddelelse, der kritiserede de ukrainske myndigheder for at bryde international humanitær ret ved at placere militære enheder for tæt på civilbefolkningen. Pressemeddelelsen medførte kritik fra medlemmer og offentligheden.

En efterfølgende juridisk rapport konkluderede, at Amnesty har leveret solid dokumentation, men at:

- vi konkluderede for skarpt
- vi skulle have kommunikeret vores fund med større forbehold
- vi skulle have gjort mere for at få forklaring fra det ukrainske militær.

I dansk sammenhæng arbejder vi for at opdatere dansk lov i forhold til at få dømt krigsforbrydere.

VM i fodbold i Qatar fik også danskerne til at diskutere menneskerettigheder. I mere end ti år har Amnesty arbejdet for at dokumentere krænkelserne af migrantarbejdere i forbindelse med værtskabet, og Amnesty er blevet den førende ekspert på formidling til den danske offentlighed omkring menneskerettigheder og sport.

Vi har været i dialog med tusindvis af fans og har set sportsjournalister diskutere menneskerettigheder direkte i den bedste sendetid. Der kommer flere store sportsarrangementer i den kommende tid, og vi bliver ved med at holde øje med *sports-washing* af autokratiske styre.

I bestyrelsen har vi oplevet et år med stor opbakning til Amnesty, og vi er stolte og tilfredse med de mange sager, vi har løftet, og vi har været glade for at se aktivismetræffet og at aktivister er begyndt at være aktive på nye måder og at organisere sig lidt bredere.

Men de sværeste beslutninger har været omkring økonomien, da krigen i Ukraine har medført inflation og højere renter kombineret med økonomiske tab i udmeldelserne i forbindelse med Ukraine-rapporten. Bestyrelsen har bl.a. set sig nødsaget til, at:

- nedlægge ti stillinger på sekretariatet
- lukke medlemsbladet
- gøre årets landsmøde online

Den nyvalgte bestyrelse kommer på sit første møde i juni måned til at nedsætte et udvalg til at finde et nyt format for landsmødet fremover og efterlyser nye ideer til, hvordan fremtidens landsmøder skal være.

4. Bestyrelsens økonomiske beretning

Bestyrelsens kasserer, Kristoffer Nilas Olsen, fortalte, at 2022 var endt med underskud på kr. 1,9 millioner, mens der kun havde været budgetteret med et underskud på kr. 100 tusinde.

Foreningens reserve er dermed reduceret fra kr. 24,2 millioner til kr. 22,3 millioner.

Det forøgede underskud var ikke tilfredsstillende og skyldtes:

- Inflationens indvirkning
- Ekstern kritik af vores Ukraine-rapport
- Renteudviklingens konsekvenser for værdiudviklingen i vores reservebeholdning
- Et ikke-bevilget overforbrug i fundraising med udgangen af året

Fundraising- og Økonomiudvalget udtrykker i sin udtalelse, at udvalget ikke finder resultatet tilfredsstillende, og at der skal rettes op på forskellige områder, men at sekretariatet har fremlagt forholdene omkring underskuddet åbent og ærligt og har indgået i en meget konstruktiv dialog om at søge at undgå sådanne tab i fremtiden.

Der budgetteret i 2023 med et overskud på kr. 200 tusinde.

5. Diskussionsgrupper i *break-out rooms* med spørgsmål

Der var på forhånd nedsat otte diskussionsgrupper i *break-out rooms* i Zoom med følgende ordstyrere: Peter Als, Edgars Andersins, Jakob Arvidsson, Mirela Demo, John Hansen, Ib Ketelsen, Oliver de Mylius og Sophia Wathne.

Grupperne diskuterede bestyrelsens beretninger og udvalgte hver et-to spørgsmål til bestyrelsen samt viderebragte eventuelle betragtninger vedrørende kommende landsmøder.

6. Bestyrelsen svarer i plenum

Ordstyrerne fra hver arbejdsgruppe læste gruppens spørgsmål op samt fortalte om evt. refleksioner fra gruppen vedr. kommende landsmøder.

Nogle af spørgsmålene lå tæt på hinanden og blev derfor slået sammen. Nedenfor ses et sammendrag af spørgsmålene samt de svar, der blev givet. Der var ikke tid til at svare på samtlige spørgsmål på selve landsmødet, og dirigenten bad derfor om at få svarene med i referatet bagefter.

Spørgsmål og svar om økonomien

- Hvad gik der galt med vores fundraising? Når der er brugt for mange penge på fundraising, betyder det så ikke, at der kommer flere penge ind i år?

- Merforbruget skyldtes, at vores udgifter til et eksternt bureau blev påvirket af en regnefejl sidst på året, så vi kom til at købe flere fundraisingydelser, end vi havde regnet med. Eftersom merforbruget skete sidst på året, er det ikke slået igennem i 2022 regnskabet, men forventes at medføre højere indtægter i 2023 regnskabet.

Men vi har opsagt samarbejdet med bureauet, bl.a. fordi det var for aggressivt i sin hvervning, så vi er ikke sikre på, hvor loyale de hvervede medlemmer vil være. Men falder de nyhvervede fra inden for fire måneder, får vi udgiften til hvervningen refunderet.

- Blev alle pengene fra Ukraine-indsamlingen sendt videre til den internationale bevægelse, eller kom nogen af dem også dansk afdeling til gode?

- Alle pengene var øremærket til vores arbejde i og omkring Ukraine, men vi får en reduktion i vores øvrige bidrag til den internationale bevægelse (vores assessment) svarende til 20% af det beløb, vi har samlet ind.

- Hvad vil Amnesty gøre for at få medlemmer og troværdighed tilbage efter Ukraine-rapporten?

- I forbindelse med, at vi har nedlagt bladet, har vi omlagt nogle af ressourcerne til et velkomstprogram, hvor vi ringer til nye medlemmer for at spørge, om de er glade og tilfredse med deres medlemskab og får en temperaturmåling på, om det, de har fået at vide, stemmer overens med det, de får. Derudover har vi en række af kommunikationsprodukter at tilbyde.

Velkomstprogrammet får loyaliteten til at stige hos nye medlemmer.

Spørgsmål og svar og aktivister og samarbejdet med sekretariatet

- Der er blevet skåret ti stillinger væk på sekretariatet, og det kan mærkes i amnestygrupperne i forhold til at få svar på mails mv. Har sekretariatet overvejelser om at inddrage flere frivillige i sekretariatets betjening af grupperne?

- Det er ærgerligt at skulle nedlægge stillinger, men sekretariatet har været nødt til at spare, men en af prioriteringerne i 2023 budgettet er at udvikle og styrke aktivismen. Sekretariatet tager op, at nogle aktivister har fortalt, at det er blevet sværere at få respons fra sekretariatet.

- Udviklingen på aktivismefronten. Der har for ikke så længe siden været aktivistdage på kampagnen omkring Hate Speech. Også med tanke på nedskæringerne. Er der nogen langtidsstrategi om, at man vil fortsætte, som det er nu?

- Hvordan kan vi som aktivister og som Amnesty Danmark samarbejde med andre NGO'er og grupper i forbindelse med f.eks. Iran?

- På aktivismeområdet var corona en væsentlig udfordring, og det kan stadig mærkes. Måden, vi engagerer os på, er under forandring, og det arbejder sekretariatet og bestyrelsen systematisk med. Hvor man tidligere ofte var lang tid hos samme organisation, arbejder de fleste nu mere sagsorienteret på tværs af organisationer. Vi arbejder med, hvordan man kan understøtte individer, der understøtter en sag, der er vigtig for Amnesty. Arbejdet omkring Iran og dagens danseevent i

Aarhus og København er et godt eksempel på det. Iran-indsatsen er udviklet i samarbejde med en række organisationer og enkeltpersoner.

- Kan der skabes et bedre overblik hvilke aktiviteter og aktivister, der er rundt om i landet?

Sekretariatet har noteret sig spørgsmålet og får skabt et overblik.

Spørgsmål og svar om indsatsen i forbindelse med Ukraine, Israel/Palæstina og Færøerne

- Er der en sikkerhed for, at Amnesty trods kritikken fortsætter indsatsen i Ukraine?

- Ukraine rapportens påvirkning af Amnestys støtter. Hvad vil vi gøre for, at Amnestys rapporter fremover ikke skader vores samarbejde med partnere og selve ofrene, når vores evne til at hjælpe skades?

Krisen i forhold til Ukraine-rapporten har gjort det vanskeligere at arbejde i Ukraine, og der er behov for tillidsopbygning. Der har for nylig været en høring i EU, hvor Ukraine var vært, og Amnesty var inviteret med som eksperter, så det tager vi som et godt tegn på, at vi er på vej tilbage. Men det er klart, at der er civilsamfundsorganisationer i Ukraine, hvor vi skal ind at opbygge tilliden igen.

Vi er i Ukraine, vi kommer til at fortsætte dokumentationen, og vi slipper ikke krigen.

- Hvordan har inflationen og Ukraine-krigen påvirket den internationale bevægelse?

Inflationen har påvirket mange sektioner i Amnesty. Derudover har en række sektioner oplevet udmeldinger og dermed et økonomisk tab. Samtidig har andre sektioner formået at fundraise meget stærkt på bl.a. Ukraine-krisen, ligesom det også lykkedes for os i Danmark. Det samlede overblik over økonomien afventer årsregnskabet for bevægelsen, som fremlægges til General Assembly i august 2023.

- Hvordan ser det ud med Amnestys indsats og dokumentation i forbindelse med Israel-Palæstina konflikten og behandlingen af muslimer der?

Der er en aktuell rapport på vej, og Amnesty kalder nu situationen i Israel for en form for apartheid.

Prioriteringen for dansk arbejde ligger nu inden for de tre områder "Frihed", "Mennesker på flugt" og "Køn og anti-racisme", og vi skal afbalancere indsatsen mellem Danmark og det internationale arbejde.

- Hvad foretager Amnesty sig i forhold til abortlovgivningen på Færøerne?

Vi samarbejder med Amnesty Færøerne om at få skabt politisk forandring, og den nye regering er venligstillet over for at ændre lovgivningen, men det er en hård kamp, og det er ikke nemt for vores færøske afdeling. Vi bakker op og har et godt samarbejde med vores færøske kolleger.

Spørgsmål og svar om landsmødet

- Kunne alle diskussionerne fra landsmødet tages med til næste bestyrelsesmøde, så de ikke bliver glemt, og Amnesty kan arbejde videre med dem der?

Bestyrelsen samles første gang den 10. juni, og der vil der bestemt være en gennemgang af landsmødets drøftelser. Målet er, at landsmødets input indgår i bestyrelsens arbejdsplan frem til næste landsmøde.

- Kan man fremover holde fast i fysiske landsmøder, evt. med nogle billige modeller for både Amnesty og deltagerne med feriekolonier eller højskoler?

Forslaget er noteret og tages med til den arbejdsgruppe der sammensættes efter bestyrelsens første møde.

- Kan man evt. holde landsmøder i en af de større byer, så man kan bo hos andre aktivister i stedet for på hotel?

Forslaget er noteret og tages med til den arbejdsgruppe der sammensættes efter bestyrelsens første møde.

Afslutningsvis konstaterede dirigenten, at årsregnskabet var vedtaget og beretningen taget til efterretning.

Dirigenten takkede for engagementet i de forskellige *break-out sessions*.

7. Internationalt: Menneskerettighedsaktivist Jino Victoria Doabi fortæller om situationen i Iran lige nu

Generalsekretær Vibe Klarup bød velkommen Jino Victoria Doabi, der er danskboende og en af de stærke unge stemmer i den iranske frihedskamp. Jino fortalte om, hvordan mordet på 22-årige Jina Mahsa Amini den 16. september 2022 havde påvirket hende. Jino kommer fra samme kurdiske by som Jina, og at der er tale om en frihedskamp, som flere generationer af iranske kvinder havde arbejdet for, og som nu er brudt åbent ud. De sociale medier er blevet iranernes største våben, men samtidig har vi siden oplevet, at præstestyret har gasset tusindvis af elever på pigeskoler.

Iranske kvinder trodser med livet som indsats det obligatoriske tørklædeforbud, men det handler om integritet og om at få kontrollen over sit eget liv. Men iranerne kan ikke vinde kampen alene, og der er brug for hver eneste støtteerklæring, de kan få. Det er vores pligt at række ud og at give dem en stemme.

Vibe takkede for den stærke tale og spurgte ind til, hvordan iranerne taler om, at over 100 pigeskoler og 13.000 elever er blevet forgiftet. Jino svarede, at forgiftningerne foregår på flere forskellige måder, og at rektorerne er blevet tvunget til at holde dørene lukkede, så pigerne bliver så forgiftede som muligt. Det er så velorganiseret, at det må være præstestyret, der står bag for at suge livet ud af Kvinde-Liv-Frihed bevægelsen, vurderede Jino.

Solveig omtalte dansk afdelings samarbejde med Voice of Iran, som Jino er med i. Hvordan kan Amnesty være en god allieret? Jino svarede, at det er vigtigt, at vi også tager en politisk tilgang. Jino så gerne, at revolutionsgarden kommer på terrorlisten (hvad Amnesty ikke har mandat til at støtte). Danske politikere skal også deltage i et sponsorprogram, hvor danske politikere får hver en konkret sag at følge med i. Vibe tilføjede, at Amnesty i de kommende uger tilbyder danske politikere at deltage i et sponsorprogram for fængslede iranere på

8. Præsentation af kandidater til valg af bestyrelsen og fundraising og økonomiudvalg

Kandidaterne til bestyrelsesvalget præsenterede sig i to minutter hver.

Line Junk Sandberg var eneste kandidat til posten som ungdomsrepræsentant i bestyrelsen, og hun blev valgt for to år uden valghandling.

Helle Vestergaard Motsi og Farah Sabouri var opstillet til valget til Fundraising og Økonomiudvalget (FØU), og da der var to ledige poster, blev de begge valgt for to år uden valghandling.

9. Beslutninger: Fastlæggelse af kontingent, valg af statsautoriseret revisor, tidspunkt for næste års landsmøde

Kontingentsatserne for år 2023 blev drøftet og vedtaget som følger:

Unge 16-18 år: 75 kr. pr. år

Unge 19-25 år: 195 kr. pr. år

Arbejdsløse og pensionister: 195 kr. pr. år

Udvidet medlemskab: 145 kr. pr. måned

Fuldt betalende medlemmer: 295 kr. pr. år

Livsvarigt medlemskab: 2.950 kr.

I forbindelse med vedtagelsen bad dirigenten om at få ført til referat, at:

- Der kommer en afrapportering på, hvordan ordningen med udvidede medlemskaber har virket, på landsmødet 2024.
- Det skal sikres, at ordningen med udvidede medlemskaber ikke medfører urimelige geografiske uligheder med hensyn til adgangen til medlemstilbud.

Beierholm blev valgt til statsautoriseret revisor for dansk afdeling.

Landsmødet 2024 bliver den 27. og/eller 28. april 2024.

10. Præsentation af ny bestyrelse

Resultatet af valget til bestyrelsen blev som følger:

Erika Akariguame Armengol Sloth	32 stemmer
Søren Valsøe	26 stemmer
Sif Tani Nielsen-Lundberg	23 stemmer
Yurdal Cicek	21 stemmer
Niels Andersen	20 stemmer

Dermed blev Erika, Søren og Sif valgt til bestyrelsen for to år, Yurdal blev valgt som suppleant for et år, og Niels blev ikke valgt.

Med valget uden modkandidater af Line Junk Sandberg som ungdomsrepræsentant ser den samlede bestyrelse efter landsmødet således ud:

Amalie Hallberg
Solveig Nisbeth Henriksen
Sif Tani Nielsen-Lundberg
Kristoffer Nilas Olsen
Line Junk Sandberg
Erika Akariguame Armengol Sloth
Søren Valsøe
Yurdal Cicek (suppleant)

Bestyrelseslederen takkede hver af de afgående medlemmer af bestyrelsen for en stor indsats.

11. Evt.

Dirigenten konstaterede, at over hundrede var tilmeldt landsmødet, og at cirka halvdelen af dem mødte frem, så interessen var væsentligt højere, end det kunne se ud til.

Hans Hüttel foreslog, at dansk afdeling fremover konsekvent benytter Zoom i stedet for Teams, da han mente, at Zoom fungerer bedre.

Sophia Wathne spurgte, hvorfor man er gået over til at have facere hos eksterne bureauer i stedet for at holde det in-house. Kassereren svarede, at der har været grundige overvejelser også i forhold til den mulige påvirkning af vores omdømme, men at vi er nødt til at udnytte den fleksibilitet i forhold til at hverve nye medlemmer, som bureauerne giver, når der viser sig en mulighed. Men vi har et adfærdskodeks og er ret stærkt tilsyn for at sikre, at det foregår ordentligt. Desuden får vi pengene tilbage, hvis et nyt medlem forlader os inden for fire måneder, så bureauerne er også selv interesserede i at hverve med høj kvalitet.

Ingrid Petersen spurgte, om Amnesty har været engageret i Ahmed Samsams sag. Generalsekretæren svarede, at vi ikke har været involveret.

Farah Sabouri spurgte ind til mulighederne for at få flere til at deltage i landsmøderne fremover, og Solveig opfordrede deltagerne til i forbindelse med evalueringen at melde sig til processen for at finde et nyt format for landsmødet.

Mirela Demo spurgte, hvorfor der kun var ti minutters stemmepause og opfordrede til, at der i stedet kom videoer ud med kandidaterne, så man kunne stemme på forhånd, så man havde længere tid til at stemme.

Edgars Andersins spurgte hvor mange, der havde stemt, og svaret var 45.

Dirigenten nåede ikke på mødet at fortælle om mulighederne for at blive frivillig kustode i Amnestys udstilling i Frøslev-lejren, men efterfølgende kan det oplyses, at der er ledige tider i ugerne 19, 20, 24, 25, 32, 33, 34, 35 og 37. Henvendelse til kustodekoordinator Margit Biehl Hansen på margitbiehl@live.dk

12. Afslutning og tak

Dirigenten takkede for god ro og orden og håbede at mødes igen til næste år.